Світлій пам'яті
моєї дружини Євгенії
присвячується

Передмова

Це видання є переробленим та доповненим виданням першого Українсько-англійсько-японського розмовника, виданого в 2005 році. Розмовник швидко розійшовся і виникла нагальна потреба повторити його публікацію, але звичайно з урахуванням попереднього досвіду. Тому нове видання значно розширене і доповнене і буде вже другою спробою ознайомити українського читача з основами японського розмовного стилю. Воно призначене для тих, хто починає вивчати японську мову, а також для туристів та ділових людей, які мають намір відвідати Країну Сонячного Сходу. Розмовник запропоновано увазі читачів з метою оволодіння ними зразками японського розмовного стилю та одержання навичок вести бесіду на певні побутові теми. Розмовник включає 15 діалогів та 36 розмовних тем. Останні охоплюють п'ять груп сюжетів, а саме: ДЕЩО ПРО СЕБЕ, МІЙ ПОБУТ, НАШІ КУЛЬТУРНІ РОЗВАГИ, МИ ХОЧЕМО ПОДОРОЖУВАТИ, У НОВОМУ МІСТІ. Кожну тему супроводжує українсько-японський словник.

Особливою прикметою розмовника є його структура. З лівої сторони сторінки записані речення українською мовою. Під кожним реченням розміщено переклад або відповідник англійською мовою. З правого боку сторінки показано переклад українського речення японською мовою. Японський текст записано японськими ієрогліфами та знаками КАНИ. Під кожним реченням японською мовою наведено вимову всіх слів в українській транскрипції. Заголовки діалогів та тем подані (записані) ієрогліфами, а їх читання хіраганою в дужках.

При цьому довгі голосні в українській транскрипції передано за допомогою подвоєння, наприклад:

工場 коодзьоо *завод*, 農業 нооґьоо *сільське господарство*, 労働者 роодоося *робітник*.

Оскільки редукований звук “і” у певних складах майже не вимовляється і пом’якшує передній приголосний звук, то він записується так: でした десіта (десьта), ひきました хікімасіта (хікімасьта), こわしました ковасімасіта (ковасімасьта). Крім того приголосний звук у складі ち (анг. ch) вимовляється теж з великим пом’якшенням і транскрибується як український звук “ц”:ちち ціці *батько* , いち іці *один,* 会長 кайцьоо *президент,* 電池 денці *батарейка.*

У розмовнику значну увагу звернено на теми, пов’язані з культурними здобутками України та Японії, з подорожуванням різними видами транспорту та відповідними формальними процедурами на кордоні, як от паспортний контроль, обмін грошей, оформлення документів на митниці.

Всі діалоги та розмовні теми подано переважно у ввічливому розмовному стилі.

Крім тематичної частини, розмовник містить короткий опис фонетики, лексики та граматики японської мови. Розглянуто також основні структури японського речення, особливості порядку слів у ньому, утворення різних граматичних моделей, ввічливі лексичні та граматичні форми.

Окремий розділ присвячено японській писемності, тобто японській абетці ҐОДЗЮУОН (японському складовому письму КАНА у двох його різновидах КАТАКАНА і ХІРАҐАНА) та японським ієрогліфам.

Додаткова частина розмовника містить інформацію про Японію, її адміністративний поділ, її столицю Токіо, японське літочислення порівняно з європейським, короткі історичні відомості.

Цей розмовник виходить у світ дякуючи неоціненним зусиллям кафедри іноземних мов Національного університету “Львівська політехніка” у технічній підготовці рукопису до друку, за що автор висловлює глибоку вдячність завідувачеві кафедри доц. В. В. Задорожному. Автор щиро дякує керівнику секції японської мови згаданої кафедри доценту М. Федоришину та доценту кафедри сходознавства ЛНУ ім. І. Франка Со Шітанді за активну допомогу в роботі над рукописом, за комп’ютерну підготовку до видання, за висловлені корисні зауваження та поради.

Не виключено, що у пропонованому розмовнику можуть бути певні недоліки. Тому будемо вдячні усім, хто висловить на адресу видавництва або автора свої зауваження і побажання щодо поліпшення якості розмовника.

はじめに　監修者の言葉

アンドリー・メドヴェディウ先生の手による、この記念碑的な大著『烏・英・和会話集』は、2005 年にリヴィウ・ポリテフニカ大学出版社で出版された先生の前著『烏・英・和会話集』（豊福葉子、M.フェドリシン監修、リヴィウシカ・ポリテフニカ大学創立 160 周年、外国語学科 60 周年合同記念出版）にその起源があります。テーマに沿った会話表現と語彙、また補遺として日本語音声学、数詞、日本に関する基本データが載せられた 204 ページから成るこの会話集は、ウクライナ語、英語、日本語の対訳から構成されており、ウクライナ語母語話者、日本語母語話者のみならず、広く英語圏話者にもその利用の機会を拡げたという意味で、優れて実用的かつ言語教育的なテキストであったと言えるでしょう。

アンドリー・メドヴェディウ先生は、長年、リヴィウ・ポリテフニカ大学で日本語の教鞭を執られました。今回、発表されたメドヴェディエウ先生の『烏・英・和会話集』は、前著を質的・量的に遥かに上回る規模の優れた著作となりました。

第一部は、基礎会話を扱った「質問の言葉」と 11 の基本ユニットから構成される「一般に使われる表現による対話」から成っており、ウクライナ語・日本語・英語各言語の基本的な会話表現を習得することができます。第二部の「会話のテーマ」では、合計 36 のテーマから構成されており、日常生活に密着した会話表現だけでなく、さらに旅行や実際の現地での生活や仕事で必要とされる、

より高度な会話表現を扱っています。会話の場面・状況設定に適応する形で 5 つの中心テーマ「自己紹介」「私の毎日」「余暇の過ごし方」「旅行」「町で」が設定されています。更に、巻末には補遺 1 で日本語基本文法（日本語音声学、日本語語彙論、日本語文法、日本語構文論、漢字論など）が詳述され、また補遺 2 では数詞、時間表現など、補遺 3 では日本の地誌・歴史が記述されており、ウクライナでの日本語学習者に非常に有益かつ広範な日本情報を提供するハンドブックとなっています。

なお、本著の監修者としてリヴィウ・ポリテフニカ国立大学人文社会学部外国語講座日本語教室主任ミロン・フェドリシン准教授と四反田が担当しました。基本的な役割分担としては、フェドリシン准教授がウクライナ語表現・英語表現、ウクライナ語で記述された日本語文法などの補遺部分の監修を担当し、四反田が日本語表現・英語表現の監修を担当しました。本著のウクライナ語・英語・日本語会話表現に誤謬があるとすれば、それらは監修者一同に帰せられるべきものであると信じます。最後に、この『烏・英・和会話集』の出版が、ウクライナ、日本、英語圏において、ウクライナ語・日本語・英語各学習者に広範に受入れられ、今後のウクライナでの日本語教育、日本でのウクライナ語教育、また英語教育の更なる発展のために役立つことを心から祈って止みません。

2011 年 8 月 23 日

ウクライナ・イヴァン・フランコ記念リヴィウ国立大学
文学部東洋学講座准教授　四反田　想